

GAZETA PORANNĄ

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6714.

Lwów, poniedziałek, 21 maja 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 600 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Olbrzymi proces zdrajców białoruskich

We środę wysunięta zostanie kwestja zaufania.

INTERPELACJA W SPRAWIE BOMB KRAKOWSKICH I DÓBR ŻYWIECKICH.

Warszawa. (Tel. w.). (m) Na porządku dziennym środowego posiedzenia Sejmu znajdzie się 5 wniosków nagłych, które będą dyskutowane z tych dwa wnioski nagłe wywołają niewątpliwie namiętne debaty.

Jednym z nich jest wniosek nagły Koła żydowskiego w sprawie zamachów dynamitowych na mieszkanie działaczy żydowskich, a drugim wniosek nagły posłów ZLN. w sprawie zarządu przymusowego

dóbr żywieckich, które należały do b. arcyksięcia Karola Stefana.

Tu należy dodać, że na ostatniemu posiedzeniu Sejmu w tej sprawie wygłosił przemówienie poseł Putek z okazji ratyfikacji traktatu w Saint Germain i zaatakował ostro rząd. Do tego ataku przyłączył się również i ZLN., także w kołach politycznych oczekują, że w związku z tą sprawą będzie niewątpliwie również wysunięta kwestja zaufania dla obecnego rządu.

Z AMERYKAŃSKICH POMYSŁÓW.

Rycina powyższa przedstawia kaplicę, urządzonej w wagonie kolejowym w Ameryce. Najnowszy ten pomysł amerykański znalazł zastosowanie przy wszystkich pociągach. W czasie jazdy, zwłaszcza na dłuższą odległość, bardzo wiele pasażerów przebywa chętnie w takiej kaplicy, w której odbywają się nawet nabożeństwa.

Granica wschodnia Polski — granicą ostateczną.

ZNAMIENNE ORZECZENIE RADY AMBASADORÓW.

Warszawa. (AW.). Wobec wątpliwości w sprawie interpretacji decyzji Rady Ambasadorów dotyczącej granicy polsko-rosyjskiej poselstwo polskie w Paryżu zwróciło się z notą do Konferencji Ambasadorów, prosząc o wyjaśnienie znaczenia po-

danych w decyzji słów: „Na ich własną odpowiedzialność“. Konferencja odpowiedziała notą, stwierdzającą, że polska granica z Rosją jest z punktu widzenia prawa międzynarodowego granicą ostateczną.

Spółeczeństwo polskie zwraca uwagę na Gdańsk.

Warszawa. (Tel. wł. (m)). Wobec ogromnej aktywności spraw gdańskich, ma być powołany komitet, który się zajmie zorganizowaniem szeregu wieców w kraju i uczyni starania o środki materialne dla placówek polskich w Gdańsku, zwłaszcza dla tamtejszego gimnazjum

polskiego i młodzieży polskiej, uczęszczającej na politechnikę gdańską. Prócz tego zajmie się wyjaśnieniem obecnego stanu panującego w Gdańsku, zwłaszcza w stosunku Niemców do tamtejszej ludności polskiej do rządu polskiego.

Ismet pasza sławi Polskę.

ROZPOCZĘCIE ROKOWAŃ POLSKO-TURECKICH W LOZANNIE.

Lozanna. (PAT). W piątek po południu nastąpiło otwarcie rokowań polsko-tureckich. Ismet pasza wygłosił przemówienie, w którym podkreślił ważność chwili, gdy Polska, znów będąca panią swych przeznaczeń, oraz nowa Turcja przystępują do zawarcia układu. Oba narody — mówił Ismet pasza — z dawien dawna przez wspólne cechy: dzielność, otwartość i

szczerłość, stworzone są, aby wzajemnie rozumieć się i kochać. Przewodniczący delegacji polskiej poseł Modzelewski podziękował i objął przewodnictwo posiedzenia. Zostały utworzone trzy komisje, polityczna, prawno-konsularna i handlowa, poczem posiedzenie zamknięto.

Czeska megalomanja nie zna granic.

CO CZESI WIDZĄ W WIZYCIE MARSZ. FOCHA W POLSCE.

Warszawa. (Tel. wł. (J)). Z Pragi donoszą, że półoficjalne pismo „Słoweński Dennik“, wychodzący w Preszburgu, omawiając pobyt marszałka Focha w Polsce pisze, że marsz. Foch starał się zmusić Polskę do „liczenia się“ z polityką realną, przyczem dziennik ów nadmieniła, że marsz. Foch miał tu na myśli stosunki polsko-rosyjskie. Pismo czeskie zaznacza dalej, że Polacy zaczynają rozumieć konieczność wyrównania nieporozumień między

Polską a Rosją, poczem konkluduje, że porozumienie polsko-czeskie jest koniecznością, „choć Polacy więcej potrzebują Czechów aniżeli Czesi, Polaków“ (!)

FOCH I JAWORZYNA.

Warszawa. (Tel. wł. (J)). „Berl. Tag. Blt.“ donosi, jakoby pośrednictwo marsz. Focha w zatargu polsko-czeskim o Jaworzynę rozbiło się z powodu opornego stanowiska Polski.

260 dzieci pastwą pożaru teatru.

Warszawa. (Tel. wł. (J)). Do Londynu nadeszła wiadomość z Cleveland, że w miejscowości Carolina wybuchł w teatrze dla dzieci

groźny pożar, straszny w skutkach. Mianowicie runął budynek, a z podgruzów wydobyto 66 osób zabitych, a około 200 ciężko rannych.

DALMA! tępi owady i jest najskuteczniejszym środkiem przeciw ROBACTWU. — Żądać w aptekach i składach aptecznych 9108-3

GEN. LE ROND W BELGRADZIE.

Warszawa. Tel. wł. (J). Jak donoszą z Belgradu, przybył tam gen. Le Rond, który następnie po 10 dniach odjedzie do Pragi.

ZASŁKI NA BUDOWE DRÓG.

Warszawa. Tel. wł. (J). Ministerstwo skarbu zatwierdziło wkrótce przychylnie wnioski tymczasowego wydziału samorządowego we Lwowie o przyznanie znacznych zaliczek na cele administracji drogowej wydziałów powiatowych w Stanisławowie, Stryju i Sanoku.

JAK WYGLĄDA WALKA Z DROŻYŻNĄ W PRAKTYCE?

Rząd zaoferował swego czasu miastom i spółdzielniom wydatną pomoc Głównego Urzędu żywnościowego w celu wydawania zakupowanego przez ten urząd zboża na kredyt. Skorzystało z tej oferty wprawdzie, lecz przekonano się, że zboże sprzedawane miastom przez Główny Urząd żywnościowy jest droższe, niż w wolnym obrocie. To też miasta zrzekając się kredytu, wolą już dziś kupować zboże bezpośrednio od producentów, lub nawet spoznujących pośredników.

KRÓL DUŃSKI ODZNACZONY „ORLEMBIAŁYM“.

Warszawa. Tel. wł. (m). Pos. polski w Kopenhadze Dzieduszycki na specjalnej audjencji w zamku królewskim wręczył królowi duńskiemu Chrystianowi listy z orderem Orła Białego. Tegoż dnia król duński odznaczył pos. polskiego Dzieduszyckiego wielką wstęgą orderu duńskiego Danebrog.

POLICJA POLITYCZNA.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Z dniem 15. bm. policja polityczna przeszła w skład i pod kompetencję władz administracyjnych. Przy wszystkich województwach powstają oddziały informacyjne.

NOWY WYTRYSK ROPY W BORYSLAWIU.

Borysław. (Tel. wł.). (L) Kopalnia „Tadusza“ własność spółki akc. Galicja w Tarnobrodzie otrzymała w głębokości 1218 metrów 3 wagony ropy na dobę.

RUSKIE GIMNAZJUM MĘSKIE WE LWOWIE.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Koedukacja utworzonego gimnazjum ruskiego we Lwowie będzie w przyszłym roku zniesiona i do zakładu tego przyjmowani będą tylko chłopcy.

W MOSKWIE SPŁONĘŁY POLSKIE PRZESYŁKI ŻYWNOSCIOWE.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Z Moskwy nadchodzi wiadomość, iż wybuchł tam groźny pożar w składach towarowych dworca Aleksandrowskiego, gdzie między innymi znajdowały się liczne posyłki żywnościowe wysłane z Polski.

Francja zwiększa armię okupacyjną.

Paryż. (PAT.). Wedle informacji „Matin“ rządu francuskiego i belgijskiego postanowiono wzmocnić armię okupacyjną o 20.000 ludzi, zwiększyć działalność eksploatacyjną Zagłębia Ruhry zwłaszcza o ile to dotyczy środków opałowych w pierwszym rzędzie węgla i koksu.

I NIEMCY ROZSIEWAJĄ PLOTKI.

Warszawa. Tel. wł. (J) „Berl. Tagbl.“

w dalszym ciągu zastanawia się nad przyczyną pobytu marsz. Focha w Polsce i stwierdza, że Polska zobowiązała się jakoby poprzez francuską akcję antyniemiecką przez okupację pozostałej części nie mieckiego Górnego Śląska. Jako powód do tego — zdaniem „Berl. Tagbl.“ — ma Polska niewypelnienie przez Niemców szeregu żądań polskich.

Jugosławia reguluje prawny stosunek z Polską.

Warszawa. (Tel. wł.). (m) Między 29. kwietnia a 9 maja odbywały się w Belgradzie rokowania między Polską a Jugosławią w sprawie umowy dotyczącej stosunków prawnych obywateli obu stron. Umowa została podpisana, zawiera 75 artykułów i dotyczy procedury cywilnej mocy dowodowej dokumentów oraz ekstradycji przestępców.

Dnia 9. maja została podpisana

umowa o pomocy lekarskiej dla biednych. Podstawą tej umowy jest zasada, że każde państwo ponosi koszt leczenia ubogich strony drugiej, przebywających na jego terytorjum.

W rokowaniach tych Polskę reprezentował poseł polski w Belgradzie Okęcki, jakoteż przedstawiciele min. spraw zagr. i min. sprawiedliwości.

Bolszewicy zlekli się aniołków.. i zakryli je czerwonymi płachtami.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Jak donoszą pisma berlińskie, w czasie przewiezienia zwłok Worowskiego do ambasady rosyjskiej, gdy miano już zwłoki złożyć na karawan jeden

z bolszewików zauważył na szczycie karawanu srebrne figurki aniołków, wobec czego kondukt zatrzymano i aniołki okryto czerwonymi galganami.

Szczegóły olbrzymiego pożaru w Borysławiu.

Borysław. Tel. wł. (L) Jak już onegdaj donosiliśmy, wybuchł na dworcu borysławskim olbrzymi pożar umieszczonych tamże zbiorników ropy. Pożar nastąpił skutkiem uderzenia piorunu. Zajęto się 350 wagonów ropy. Pożar rozpoczął się o godz. 11 rano, a ugaszony został dopiero o 9 wieczorem i to w sposób szczególny, a to przez zmieszanie

nie zagotowanej wody z ropą. Woda zmieszana z ropą zaczęła się gotować i parować, i w jakiś czas pożar zagasił. Jest to szczególny wypadek, albowiem płonącej ropy wogóle przy pomocy wody ugasić nie można. Straty wynoszą przeszło 1 miliard marek. Spłonęło około 150 wagonów.

DZIENNIKARZE POLSCY NA POMORZU.

Warszawa. Tel. wł. (J) Dziś wieczorem wyjechała na Pomorze wycieczka dziennikarzy polskich, zorganizowana przez tuł. Syndykat dziennikarzy. Wycieczka zabawi nad morzem 3 dni.

Przysposobienie rezerw kobiecych.

Dnia 12 maja br. w gabinecie Dey O. K. odbyło się organizacyjne zebranie Komitetu Społecznego, przysposobienia rezerw kobiecych do obrony kraju. Zebranie uchwalilo przesłać akces deklaracyjny do Komitetu Sp. P. R. K. w Warszawie. Następnie zgłosiły przynależność do Komitetu i oficjalną reprezentację: Chr. Zjednoczenie Stowarz. Kobiecych, Sokół-Maclerz, Związek Harcerstwa Polskiego, Związek Strzelecki, Koło Polek, Tow. Szkoły Ludowej, Liga Kobiet, Polski Czerwony Krzyż, Związek Akademiczek Przysp. Rezerw.

Po ukonstytuowaniu się Zarządu Komitetu pod przewodnictwem p. Generalowej Jędrzejewskiej, postanowiono przyjąć jako wytyczne prace na czas najbliższy: akcję propagandową za przysposobieniem rezerw pomocniczych wojskowych wśród społeczeństwa i na terenie swej organizacji, oraz wyszukiwanie odpowiednich kandydatek na letnie kursa instruktorskie przysposobienia rezerw, urządzane staraniem Centralnego Komitetu na Pomorzu w miesiącu lipcu i sierpnu br.

Komitet urzęduje w biurze oficera instruktorskiego P. K. U., Lwów-Miasto, ul. Kopernika 9. II. p. 2., schody, w każdą środę od godz. 12. do 13. popoł., udzielając wszelkich informacji i przyjmując zgłoszenia na letnie obozy instruktorskie.

Nowe trójprzymierze. Gwarancja pokoju w Europie.

Lwów, 20. maja.

Były minister francuski dla wyswobodzonych obszarów Loucheur wygłosił onegdaj wielką mowę polityczną w której w sposób jasny, dobitny i wykluczający wszelkie wątpliwości określił obecną politykę Francji.

Głównym celem akcji francuskiej w Zagłębiu Ruhry jest uzyskanie odszkodowań wśród okoliczności takich, które zmusiłyby Niemcy do przyznania, że są pokonane. Jedyne bowiem przeświadczenie o klęsce służyć może Niemców do porzucenia myśli o bliskim rewaniu i perfidnych intryg zmierzających do zburzenia Europy przeciw Francji. Francja już dzisiaj myśli o zabezpieczeniu swych granic, ustanowionych traktatem wersalskim, tembardziej, że Londyn i Waszyngton traktatu gwarancyjnego nie ratyfikowały. Prawy brzeg Renu nie może pozostać pod panowaniem pruskim, prowincje nadreńskie muszą raczej być samodzielne, chociażby pozostać miały nadal w politycznym i gospodarczym związku z Niemcami. W tym ostatnim jednak wypadku musiałaby Francja uzyskać rekojmie, że Niemcy w prowincjach nadreńskich nie będą czynili przygotowań wojennych. Z tego punktu widzenia przyznać musi każdy bezstronny, że obecna akcja Francuzów w Zagłębiu stanowi tylko konieczny środek prewencyjny, celem zabezpieczenia pokoju Francji a tem samem też Europy.

Na tle powyższych wywodów Loucheura zrozumieć też można dokładnie zbliżenie się Francji do Polski i genezę ścisłego sojuszu francusko-polskiego, sankcjonowanego wizytą marsz. Focha w Polsce.

Dziwnym zbiegiem okoliczności dowiadujemy się w chwili obecnej z wywiadu udzielonego przez czeskiego ministra spraw zagranicznych, a więc z ust miarodajnych o istnieniu skrupulatnie i w najmniejszych szczegółach opracowanej konwencji wojskowej między Czechosłowacją a Francją i Polską. Dowiadujemy się tedy ze źródła autentycznego, a z namy dowiaduje się Europa cała, że trzy państwa, zagrożone najbardziej imperjalizmem niemieckim, Francja, Polska i Czechosłowacja zawarły ścisłe przymierze na wypadek zatakania któregośkolwiek z tych państw przez Niemców. Jeśli się zważy, że niebezpieczeństwo zakłócenia pokoju w Europie groziło zawsze i grozić może w przyszłości głównie ze strony zaborczych Niemiec, powiedzieć można śmiało, że nowe trójprzymierze francusko-polsko-czeskie stanowić będzie pożądaną bardzo rekojmie pokoju w Europie.

Dr. Jeleń.

CALONDER ZNOW PRZESESEM KOMISJI G. ŚLASKA.

Warszawa. Tel. wł. (m). P. Calonder, który powołany został ponownie przez Radę Ligi Narodów na prezesa komisji mieszanej górnośląskiej, zażądał sekretariat Ligi, iż mandat przyjmie.

GRECKIE ULTIMATUM DO TURCJI.

Berlin. (PAT.) „Acht Uhr Abendblatt“ donosi z Lozanny, że dziś rozeszły się pogłoski o postawieniu Turcji ultimatum przez Grecję. Potwierdzenia tej wiadomości, nlema.

Jutro: „Rhythmos“ - DANCING

Dziś instytut zamknięty.

Dziś DANCING „Ecole de Danse“, Lindego 5. Pocz. 7 wiecz.
i jutro Uwaga! Wyuczamy tańczyć w 6 godzinach.

OSSI OSWALDA

niezrównana w spaniałej komedji 6-ciu aktowej

„Związek Sprzysięgłych Dziewic“

KINO LEW

Senzacyjny proces zdrajców białoruskich.

ZAMACH W LOZANIE.

(CZWARTY DZIEŃ ROZPRAWY).

Białystok, 17 maja. Czwarty dzień procesu obfitował w szereg niezmiernie doniosłych momentów.

Prawdziwa sensacja wzbudziła zeznanie świadka kpt. Jareckiego, kierownika defenzywy wojskowej w Grodnie.

Świadek zeznaje, iż w robocie konspiracyjnej, wrogiej dla Polski widoczne są aż nadto wpływy Niemiec i Litwy kowieńskiej.

Grupy spiskowe Litwy działały w ścisłym porozumieniu z Kownem i Berlinem i znajdowały się w sojuszu z sowjetami.

Świadek z oskarżonych zna dobrze litewskiego porucznika Kazimierza Wojtkiewicza. Z zestawienia dalszych danych śledztwa wynika, że

Wojtkiewicz był szpiegiem litewskim. Z kolei przedstawił świadek zbrodniczą działalność Narodnego Komitetu Białoruskiego w Grodnie.

Główna sprężyna Komitetu byli polskimi białoruscy Baranow i Jakomusk. Około nich skupiał się i ogniskował rach wrogiej Polsce, na rzecz Kowna, Moskwy i Berlina. Szczególnie Baranow działał przeciwko Polsce w Grodzieńszczyźnie, gdzie

zamierzał kierować akcją wojskowo-powstańcza.

Współpracował on również z bolszewikami, jako mały zaufania Czeka.

Następnie zeznał komisarz policji Gadeński, który kierował obławą w Puszczy Białowiejskiej, ścigając słynną bandę atamana Czorta. Świadek twier-

dzi, iż w opuszczonej przez bandytów kryjówece znaleziono 100 granatów ręcznych, 50 karabinów, 3 karabiny maszynowe, 2 i pół pudła dynamitu itd.

O godzinie 3. popołudniu przerwano rozprawę na 3 godziny.

Po przerwie zeznawali świadkowie Szedko i Rudziak, którzy stwierdzili, iż oskarżony Stankiewicz współpracował z bolszewikami w Rosji, zaś w Polsce organizował jacezki bolszewickie.

W końcu kilku świadków przedstawiło szczegóły napadu na posterunek w Kleszczanach. — Na tem przerwano rozprawę do dnia dzisiejszego.

M. WOROWSKI, pierwszy delegat bolszewicki, zamordowany w Lozannie przez Conradi'ego.

Tajemnica krakowskich bomb.

Śledztwo w sprawie wybuchów maszyn piekielnych w Krakowie postępuje rażno naprzód jednakże najenergiczniejsze dochodzenia policyjne nie doprowadziły dotychczas na żaden ślad właściwego sprawcy, czy sprawców. Minister spraw wewn. wyznaczył jako nagrodę za wykrycie winnych 3 miliony mk. Aresztowani czterej akademicy z grupy narodowej zostali po przesłuchaniu wypuszczeni na wolność. Wczoraj miał się odbyć na pi. Szczepańskim

wiecz protestujący zwołany przez PPS., który wobec zakazania go go przez policję odbył się na dziedzińcu Domu robotniczego. Prasa obu kierunków toczy namętne polemiki, zwalając jedna na drugą winę wybuchów. Redakcje wszystkich pism krakowskich otrzymały anonimowe listy, w których rzekomii „sprawcy” zapowiadają szereg dalszych zamachów z pobudek „ideowych”.

Zemścił się za parcelację swego majątku.

POWODY ZAMORDOWANIA ŚP. OLEWIŃSKIEGO.

W związku z sensacyjnym morderstwem, dokonaniem na osobie śp. Wł. Olewińskiego, podaje prasa warszawska szczegóły o pobudkach, z jakich działał morderca Wł. Niwiński. Otrzymał on mianowicie od brata swego działkę 35-morgową z majątku Opoki, która jeszcze za czasów okupacji austriackiej rozsprzedał kilku nieświadomym właścicielom. Po uchwaleniu reformy rolnej, Gł. Urząd Ziemiński wywłaszczył ten majątek na parcelację i zakwestionował prawo własności nabywców działki 35-morgowej, sprzedanej przez Wł. Niwińskiego w roku 1917.

Sprawa zatwierdzenia tej sprzedaży ciągnęła się do ostatnich dni.

Niwiński uważał śp. Olewińskiego za głównego i faktycznego inicjatora rozparcelowania „Opoki”. Według opowia-

dania mordercy, sprawą tą zajmował się Urząd Ziemiński i powierzył ją do załatwienia Olewińskiemu. Niwiński długo nie mógł doczekać się ostatecznej decyzji. Ustawicznie dopytując się Olewińskiego o odpowiedź, doszedł do wniosku, że ten ostatni sprawę przewleka i wprowadza go celowo w błąd.

„Wyprowadziło to mnie z cierpliwości — oświadcza morderca — postanowiłem się zemścić! Chciałem to już wcześniej uczynić, ale brakło sposobności”.

Warszawa. (PAT). Śledztwo w sprawie morderstwa śp. Olewińskiego zostało ukończono. Władze sądowe trzymają wyniki śledztwa w ścisłej tajemnicy. Morderce osadzono w więzieniu, a akta śledcze przekazano prokuraturil.

stąpić po szczegółowym i należytem zbadaniu na podstawie przeprowadzonych dochodzeń, czy istotnie zachodzi wyjątkowy wypadek i konieczność całkowitego lub częściowego usunięcia dawnych akcjonariuszy od udziału w nowych akcjach.

3) Przewidziane w § 45 regulatywu akcyjnego wtórne walne zgromadzenia powinny odbywać się ściśle w oznaczonych tam terminach i być należyście publikowane.

4) Interesowani winni być należyście informowani o celach nowej emisji i sposobie repartycji. W tej mierze byłoby wskazane, by szczegóły nowych emisji ogłaszano nie tylko w Dzienniku urzędowym, ale także w poczytnych pismach codziennych.

5) Ze względu na rozbieżne ewentualnie przepisy z dziedziny prawa akcyjnego w poszczególnych dzielnicach Państwa, byłoby wielce pożądane ujednostajnienie prawa akcyjnego na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Epilog katastrofy kolejowej w Ropczycach.

MASZYNISTA SKÓRKA SKAZANY NA 5 MIES. ARESZTU. — RESZTA OSKARŻONYCH UWOLNIONA.

Onegdaj rozpatrywał sąd okręg. kar. w Tarnowie sprawę katastrofy kolejowej w Ropczycach na wiosnę roku ubiegłego, w czasie której zginęło na miejscu 10 osób, 94 odniosło rany, a 10 wagonów zostało zupełnie strzaskanych.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie skazał maszynistę Alfreda Skórke na pięć miesięcy ścisłego aresztu, reszta obwinionych uwolnił. Oskarżyciel publiczny i obrońcy zgłosili zażalenie nieważności.

DRZEWO OPALCWE WĘGIEL -- KOKS

górnoląski dostarcza po cenach konkurencyjnych dla przemysłu i opa u demowego wagonowo i detalicznie

M. Krasucki i S. Baczewski

Spół a z ogr. odp.

Lwów, Rynek 30.

Własne składy z toram przemysłowym: Lwów — Złosienia 3505

PREMIERA FILMU WŁOSKIEGO WYTWÓRNI „CINES”

Józef w Egipcie i

Marysienka

Od dziś 20 hm potężny dram. 1-serj. o wielkiej war ości artyst. w 6 akt. p. t.

Grzeszna Potytlara

Kopernik

Projekt unormowania spółek akcyjnych.

(p.) W życiu handlowym i przemysłowym obecnej doby zaznacza się silny rozrost Spółek akcyjnych. Ze względu na trudności kredytu bankowego z jednej strony, z drugiej zaś na ustawiczną dewaluację środków płatniczych, tego rodzaju asocjacja kapitału w przemyśle i handlu okazała się najłatwiejszą i najodpowiedniejszą tak przy zakładaniu przedsiębiorstw, jak dla przeprowadzania potrzebnych inwestycji oraz dostosowania funduszy przedsiębiorstwa do każdorazowego stanu waluty.

W uwzględnieniu takiego stanu rzeczy potrzebną jest jednak dla przedsiębiorstw, opartych na akcjach, daleko idąca swoboda w załatwianiu swych spraw, w wydawaniu nowych emisji i tym podobnie, a to ażeby można było wykorzystywać tak szybko dziś zmieniające się koniunktury.

Z uwagi na to Biuro Izby handlowej i przemysłowej zajęło się wygotowaniem memoriału do Minister-

stwa Skarbu, zawierającego projekt odpowiedniego unormowania prawa akcyjnego w Polsce, któryby pozostawiając potrzebną swobodę działania przedsiębiorstwom, zastrzegając równocześnie dostateczną ochronę praw akcjonariuszy.

Projekt ten obejmuje następujące postulaty:

1) pozostawienie Spółkom akcyjnym daleko idącej autonomii w załatwianiu i normowaniu swych spraw. Ingerencja Państwa powinna rozpoczynać się dopiero tam, gdzie mógłby być na szwank narażony interes ogólny, lub gdzie zachodziłaby obawa nieuzasadnionego ukroczenia praw akcjonariuszy.

2) Pierwszeństwo do nabywania wszystkich akcji nowych emisji powinno przysługiwać przedewszystkiem właścicielom akcji poprzednich emisji. Jeżeli w wypadkach wyjątkowych walne zgromadzenie powzięłoby inną uchwałę w sprawie podziału nowej emisji, zatwierdzenie właściwych władz powinno na-

ZAKŁAD dla repro- dukcji planów technicznych

Stefanji Rzeczyckiej
Lwów, ul. Hoffmana 14, I. p.

Nieście pomóc domom ludowym na kresach!

Wszystkie polskie w Małopolsce wsch. otoczone nieraz wrogiem żywiołem i narażone na zniszczenie, prawdziwą ostoję polskości znajdują w domach ludowych, które są obok szkoły wybitnymi placówkami, dlatego też na najgorętsze poparcie całego społeczeństwa zasługuje akcja zakładania takich domów, względnie finansowego podtrzymania ich bytu.

Za pośrednictwem Redakcji naszej zwracają się do ofiarności spo-

łeczeństwa włościanie wsi Kokutkowce (pow. tarnopolski). Wieś ta, zniszczona wojną, nie jest w stanie wykończyć własnymi siłami domu ludowego, ufa jednak, że społeczeństwo polskie przyjdzie jej z pomocą. Adres: Komitet budowy Domu Ludowego w Kokutkowcach, poczta Jezerna. Każdy datek przyczyni się do wzniesienia dzieła utrwalenia polskości na Kresach!

Odbudowa mostów kolejowych.

PODZAS DZIAŁAŃ WOJENNYCH ZNISZCZONO 8 TYSIĘCY MOSTÓW KOLEJOWYCH. — OD BUDOWA POSTĘPUJE SZYBKO.

Zawierucha wojenna szalejąca przez kilka lat wyrządziła niezmiernie szkody w każdej dziedzinie gospodarstwa państwowego.

Na obszarze Państwa Polskiego zniszczonych zostało skutkiem działań wojennych w ostatniej wojnie światowej i wojnie bolszewickiej ogółem 249 większych mostów kolejowych i 7.500 mniejszych. Do końca roku 1922

odbudowanych zostało 31 procent tych mostów.

Z pozostałych 70 procent na rok bieżący przewidziana jest odbudowa około 20 proc.

Obecnie w trakcie odbudowania znajdują się z większych mostów: na Bugu pod Małkinią, na Warcie pod Sieradzem, dwa wielkie sklepienne mosty na linii Stanisławów-Woronówka i dwa wielkie mosty na Horyniu i na Prypeci.

Dworców kolejowych zniszczono podczas działań wojennych ogółem 93, magazynów 491, stacyi wodnych 354, domów mieszkalnych 1358, budynków administracyjnych 250, innych ważniejszych budynków 304. Z tego do końca roku 1921 odbudowano 50 procent, pozostaje jeszcze do odbudowania 50 procent.

Pogrzeb rumuńskiego nieznanego żołnierza.

Bukareszt. (PAT.). W dniu 17. bm. odbyła się uroczystość pochowania nieznanego żołnierza. W uroczystości brała udział para królewska, przedstawiciele rządu, parlamentu i liczne delegacje. Król po wygłoszeniu krótkiego przemówienia złożył na trumnie wojskowy krzyż. Następnie udekorowali trumnę przedstawiciele Francji, Stanów Zjednoczonych. Polski attaché wojskowy w towarzystwie szefa protokołu dyplomatycznego złożył na grobie krzyż Virtuti Militari. Członkowie poselstwa polskiego złożyli w imieniu Rzeczypospolitej wieniec laurowy o barwach narodowych z odpowiednim

napisem. Po opuszczeniu sarkofagu nastąpiła w całym mieście dwuminiutowa cisza.

NADESLANE.

NOWOOTWORZONY „MARYSIA”
PENSJONAT
W TRUSKAWCU

urządzony z polnym komfortem przyjmuje zgłoszenia na wszystkie trzy sezony 9517-5

Dr. ADOLF EDELMAN
ordynuje jak dawniej w KARLSBADZIE. Dom „VULCAN”. 9486-8

Roniec shimmy, jazza i „stopów”.

ŚWIATOWY KONGRES TANECZNY DETRONIZUJE MODNE TAŃCE.

(p.) Ogólne roztańczenie jest znakiem obecnej epoki — a niema dziś wzięcijszej profesji jak być nauczycielem tańców.

Równocześnie z tem rozpowszechnieniem tańca, staje on się sztuką poważnie przez fachowców traktowaną, o czem świadczy zwolany przez Akademię Taneczna w Paryżu na 20 i 21 maja Kongres międzynarodowy nauczycieli tańca. Na kongresie tym będą omawiane metody nauczania, jakoteż elementy estetyczne sztuki choreograficznej.

Najbardziej interesującym punktem programu będzie jednak produkcja słynnej tancerki Opery paryskiej p. Thérésy Régnier, która jest zarazem laureatką Akademii francuskiej za swoją pracę „Marsz puchów”.

P. H. Régnier zaprodukuje przed areopagiem cztery nowe tańce własnej kompozycji, które oparte na motywach tanecznych, klasycznych, jakoteż nowoczesnych, mają za zadanie wyprzeć obecnie modne tańce: tango, jazz, onestens i shimmy...

Kompozycje p. Régnier mają nazwę: „francesca”, „arlette”, „caryatis” i „mazouze”. Pierwsze dwa są oparte na motywach ludowych tańców francuskich, caryatis sięga ku najwzrostom piosenki młodzieży starożytnej Grecji, ostatni oparty jest na naszych polskich tańcach narodowych.

Przyszłość okaże, czy przyjęcie u publiczności będzie zgołne z sędzią akademickim członków kongresu.

Ile wynosi gaza Prezydenta

Do czasu uregulowania sprawy uposażenia Prezydenta Rzeczypospolitej w drodze odrębnej ustawy, uposażenie to — łącznie z kredytem reprezentacyjnym i zapobiegowym ustalono w budżecie r. b.

na kwotę miesięczną 15 mil. mk. według cen styczniowych. Kwota ta podwyższana jest równomiernie z wzrostem uposażenia funkcjonariuszów państwowych.

Utrzymanie kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej kosztować ma w r. b. 597.289 tys. mk.

Na pocztowce.

„WYŻSZA MATEMATYKA”
KOLEJOWA!

Zdobądź.

Każdy z nas słyszał trochę dowcipne anegdotki o wywołującym w menażerji, który między innymi wykrzykiwał... to jest wąż boa, od głowy do ogona 5 metrów, od ogona do głowy 8 metrów, razem 13!”

Ta matematyka przejął się widocznie pan urzędnik kolejowy, który siedząc w Dyrekcji kolejowej w Wilnie, każe od stacji Sarny do Horynia pobierać opłatę za 57 km. (tj. za 60 km.), w Horyniu zaś do Sarny opłatę za 63 km. (tj. za 70 km.) Dowodem przesłany bilet do Redakcji oraz Urzędowy rozkład jazdy, stroną 144! Może ta zagadka, czy „wyższe równanie” rozwiąże nam Dyrekcja kolejowa w Wilnie.

Przy sposobności pytamy się, czy prośby kresowców w sprawie sanacji stosunków kolejowych mają być tylko artykułami, czy raczej nie należałoby wglądać w te rozmaite absurdy, które nietylko nekają tutaj mieszkańców, ale także przyczyniają się do stałego deficytu naszych kolei!

(wg.)

Do podróży:

Kufry, walizki, torby, necessary, oraz wielki wybór damskich torebek poleca „NERPA” specjalny magazyn wyrobów skórnych i przyborów do podróży. Lwów, Legionów 17. (Gmach Banku Ziemińskiego). 9814-07

Z ziemi stanisławowskiej.

(st.) Pożyczka 120 milion. Zaliczka ze skarbu państwa na należności z tytułu 30% udziału gminy w podatku dochodowym i z tytułu dodatków do podatku przemysłowego, udzielona zarządowi m. Stanisławowa w formie pożyczki przez Zarząd kredytowy miast Małopolskich we Lwowie, w kwocie 120 milionów została zrealizowana, wobec czego wszelkie zaległe dodatki do płacy pracowników miejskich za kwiecień i pełne pobory za maj r. b. zostały wypłacone w dniu 1. maja b. r.

(st.) Niefortunny zbieracz. Włodzimierz Matkowski, lat 21, rodem ze Stanisławowa, postanowił poświecić się kolekcjonowaniu cudzych portfeli i w tym celu wyjechał do Halicza, gdzie podczas targu dwóm włościanom wyjął portfele wraz z gotówką. Przytrzymany na gorącym uczynku przez posterunkowego zuchwały złodziej, zagroził mu rewowerem, został jednak szybko ubezwładniony i osadzony w kuzie.

(st.) Zopatrzyli się w spirytus. Iwan Kłymasz i Michał Ładus, robotnicy lasowi, zam. w Orawie, pow. Skole, spostrzegłszy tymi dniami furę z towarem, będącą własnością Dawida Eisensteina, skradli z niej 25 litrów okowity, nie zapominając nadto o palce zimowem i jednej parze nowych trzewików, łącznej wart. przeszło milion mkp. Skradziony łup ukryli we wsi w stogu siana, zdradzili ich jednak ślady stóp, prowadzące dokładnie aż do miejsca kryjówki. Skradzioną okowitę, pałto i buciki wydobyto i zwrócono poszkodowanemu, niefortunni zaś złodzieje osiedli w aresztach sądu pow. w Skolem.

Ofiara Dniestru. Dnia 26. z. m. utonął w rzece Dniestrze koło wsi Niem-

Z teatru stanisławowskiego.

Stark i Eisler: Sprawa Kaisera (Causa Kaiser), komedia w 3 aktach, tłumaczył Tadeusz Jasiński, na scenie teatru im. Al. hr. Fredry.

Po niebywałym powodzeniu kasowym w Krakowie i Lwowie wystawił tu teatr znakomitą tą komedię i osiągnął wielki sukces artystyczny, przedewszystkiem dzięki świetnemu tłumaczeniu utworu przez Tadeusza Jasińskiego, który lokalny koloryt „kawałów” z gruntu wiedeńskiego, potrafił przystosować do naszych stosunków, jak wogóle uchwycił specyficzny ton komedji rodzajowej, będącej satyrą na zwyczaje wśród sfer adwokackich i sądowych.

Wykonanie przez teatr im. Al. hr. Fredry stało pod znakiem koncertowej gry reżysera p. Orwicza w roli dr. Springera. Jego talent sceniczny o olbrzymim zakresie (Kordjan, Claputkiewicz, Morphium, Sublokatorka i wreszcie dr. Springer), po każdej nowej roli zawsze musi budzić podziw i uznanie u słuchacza, a kreacja dr. Springera należy do rzędu po mistrzowski odegranych ról komicznych, w których wybujały temperament i fantazja aktorska mimo i przy wykorzystaniu wszelkich efektów wedle recepty w teatrze dla komedji przyjętej, nie uwiiodły go do łatwo nadarzającej się sposobności szarżowania — lecz przeciwnie grę cechowała aż do szczegółów w masce i ubraniu prostolinijność, finezja i kultura inteligentnego aktora. — Obok niego na pierwszy plan wybił się p. Ryś w roli Kaisera-solicytatora i stworzył znakomity typ charakterystyczno-komiczny, który wywoływał salwy śmiechu i burze oklasków.

Wyśmienitym wożnym w koncertowym zespole był p. Stasiuk i drobna swą rolę wyposażył taką dozą indywidualności w charakterystyce typu, że obok p. Orwicza i Rysia utrzymał powodzenie sztuki.

Inne role w wykonaniu p. Borodajkiewiczowej, Wostrowskiej, Specutowej, Grzybowski i pp. Hudetza, Ostro polskiego, Nawrockiego, Korczowskiego i Bracha były bardzo udatnie dostrżone do całości.

Publiczność znakomicie się bawiła i przez cały czas spektaklu rozlegały się salwy śmiechu i entuzjastyczne oklaski zadowolenia i uznania.

lg.

Giełda.

GIŁDA ZURYCHSKA.

Zarobek. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 19. bm. Berlin 9.01.19, Holandia 217½, Nowy Jork 555, Londyn 45.66, Paryż 37, Mediolan 27, Praga 16.54½, Budapeszt 6.10½, Belgrad 5.77, Sofja 4.47, Warszawa 9.01.17, Wiedeń 0.00.78¾, Austr. stempl. 0.00.78¾.

Jedyna prawdziwa naturalna wódka PIOTRA SMIRNOWA S-K

9457

D/H. B. DOSTAWCY NADWORNEGO

specjalnie
poleca się

SPOTYKACZ

w złotych fiaskach, znakomita nalewka likierowa
Firma PIOTRA SMIRNOWA, założona w 1818 r.

DLA REKLAMY

poleca Magazyn Konfekcji damskiej
Czar eleganckiej kobiety
Lwów, Pasaż M. Kolascha.

Plaszcze, suknie, szale, bluzki, szlafroki,
oraz bieliznę, pończochy i rękawiczki
na cały miesiąc maj 9476-2
niziej cen fabrycznych.

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE

ZMIĘKCHA I USUWA
CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego

KAMIENIE SCHODZA BEZ BOLU. ATAKI W ZUPELNOŚCI USTAJĄ. —
Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą
się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna,
mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w u-
stach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszki. Bóle i zawroty
głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (podczas ataków): W dołku i wątro-
bie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu
i siega aż pod łopatkę, wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na
kiszki stołcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na prze-
strzał). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — Bliż-
szych informacji udziela: Aptekarz-
fizjolog H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5. 6506

DZIECKO

Pensjonat dla młodzieży szkolnej
- - w Iwoniczu - -

Informacje: Lwów, ul. Kollataja 6. 34

SEZON MINĄŁ! Ceny zredukowane!

SKŁAD OBUWIA Gródecka 1 SCHNAP K. THIMAN
I BRACIA E. THIMAN
8528 2

MASZYNY do PISANIA

„IDEAL“ i ERIKA do podróży
i dla mniejszych
przedsiębiorstw

nieustępujące niczem wyrobom amerykańskim pole-
cają po cenach fabrycznych

Generalna Reprezentacja

VIOLIN i TISSER

Lwów, Bernsteina 1. 3485

PASY TRANSMISYJNE

skórzane i wielbłądzie

bardzo wytrzymałe, nadające się pod gwarancją do najszybszych
obrotów polecają:

JÓZEF MENCZEL I SYN,

Skład artykułów technicznych, Lwów Plac Marjański 1. 4.
Hotel Europejski, Telefon Nr. 408. 9512

HURTOWNIA KOLONIALNA

LWÓW, ul. Kl. Tańskiej 3.

Telefon 714. Adres telegr. „HURT“ Lwów.

KONTA BANKOWE: Polski Bank Handlowy Lwów,
Polski Bank Krajowy Lwów,
Bank Ziemi Lwów,
Bank Zw. Spółek Zarob. Lwów,
Bank Narodowy, Lwów,
Bank Ziemi Polskiej Lwów.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 150230.

Najkorzystniejsze źródło zakupów dla:
Kupców, Kółek roln., Kooperatyw i t. d.

Składnice fabryczne:

cykorji „GLEBA“ w Włocławku,
fabrykatów „ZAKŁADY CHEM.“ w Poznaniu,
pasty na obuwie „KONICZYŃKA“,
pasty do froterowania „REKORDYNA“,
proszku do prania „BIELNIK“,
proszku do prania „1900“,
proszku do czyszczenia „PROMYK“,
pasty na obuwie „SKAUT“.

9479-2

Skład zaopatrzony stale w ca. 100 artykułów pierwszej potrzeby.

Lokomobile parowe.

Lokomobile młockarniane	4 H. P.
„Selbstwanderer“	10 H. P.
Wolfa na parę nagrzana	40 H. P.
Wolfa na parę nagrzana	100 H. P.
Wolfa na parę nagrzana	150 H. P.
Lanz na parę nagrzana	250 H. P.

Motory Diesla.

Deutz 1 cyl.	10 H. P.
M. A. V. 1 cyl.	16 H. P.
Grazer 1 cylindr.	40 H. P.
Grazer 2 cylindr.	60 H. P.
M. A. V. 1 cylindr.	110 H. P.
M. A. V. 3 cylindr.	150 H. P.

Motory gazowe.

Benz 1 cylindr.	20 H. P.	Köpting 1 cylindr.	40 H. P.
Benz 1 cylindr.	36 H. P.	Polka 1 cylindr.	45 H. P.
Benz 1 cylindr.	40 H. P.	Lätter 1 cylindr.	75 H. P.

Motory benzynowe od 4 do 100 H. P. (Typy przemysłowe, jednocylindrowe).

Motory ropne (Semir-Diesel) od 4 do 150 H. P.

dostarcza natychmiast z gwarancją nieuszkodzalności

Fabryka motorów I. GOSZTONYI

Wien, VII., Stiftgasse 7.

9524-3

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 16.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 18.000 Mk. — Za granicą 20.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.